

**Tjuvstarta advent
24 november i Husby skola**

Nr 4. November 2019. Årgång 26

OMSLAGSBILDEN:

Bilder är oersättliga tidsdokument. Utsikten från Sköndal har förändrats totalt sedan 1960-tal. Då fanns ingen ishall, inget Lidl eller Coop. Inga hus vid Kungshörnet eller Midgårdsdalen. Bara delar av Valsta gård och det nya Vattentornet, klart 1965, skymtar i diset. Foto: Jan-Peter Alm

Efterlysning

TIDLÖSAN

UTGES AV:

Husby-Ärtinghundra Märsta
Hembygdsförening
195 91 Märsta

Bankgiro: 5400-5244

Swish: 123 513 73 36

UTKOMMER: 4 gånger per år.

TRYCK: PP-Tryck, Märsta

REDAKTION:

Agneta Nilsson, Marés Lendway,
Ulf Berndtson, Bo Klang, layout
Jan-Peter Alm, ansvarig utgivare

Manus mottages med tacksamhet.

Vi förbehåller oss rätten att i samarbete med författaren redigera det insända materialet.

E-post: marstahembygd@gmail.com

INNEHÅLL	Sid
Efterlysning	3
Sköttes av styrelse med många uppdrag	4
En glimt från förr	8
En titt i arkivet	10
Min härkomst - Ett stycke släkt-historia från Odensala	12
Busstrafik Arlanda	15
Hembygdens dag 2019	16
Hänt och händer	18
Evenemang & Kalendarium	20

Detta är årets sista Tidlösa. Hoppas du har haft nöje av att läsa artiklar och referat i årets fyra nummer. Nu närmar vi oss ett nytt år med fyra nummer av medlemsbladet. Hela 80 sidor som ska fyllas med trevliga och gärna spännande artiklar och berättelse. Det är en uppgift som vi gärna ser att fler delar i.

Så vad vill just du att dessa sidor ska fyllas med? Redaktionen efterlyser synpunkter, tankar och idéer. Har du själv, eller någon i din närhet, upplevelser som du gärna vill dela med dig av? Kontakta redaktionen! Det kan röra sig om allt möjligt som har anknytning till vår hembygd. Det kan handla om sådant som hände för länge sedan, eller sådant som bara har några år på nacken.

Du kan välja att skriva själv eller att någon i redaktionen tecknar ner din muntliga berättelser.

Hör av dig helt enkelt!

Så får vi passa på att önska ett trevligt avslut på 2019 med förhoppning om att vi ses den 24 november, då det serveras julmat i Husby skola som är fräschare än på mycket länge. Glöm bara inte att anmäla dig!

Jan-Peter

0709-81 65 78

jpalm46@hotmail.com

BLI MEDLEM I VÅR FÖRENING

Medlemskapet berättigar till deltagande i alla evenemang, även de som inte är öppna för allmänheten, och du får Tidlösan i din brevlåda fyra gånger om året. Avgiften är 140 kronor om året och gäller för hela familjen.

Enklaste sättet att bli medlem är att sätta in avgiften på vårt Plusgiro med angivande av *namn och adress*. Skriv gärna *Ny medlem* som referens.

För mer information gå till föreningens hemsida: www.hembygd.se/husbyarlinghundra

Sköttes av styrelse med många uppdrag

År 1898 fanns det 106 registrerade fattiga i Odensala. Av dessa bodde sju änkor och ett fattighjon på fattighuset, ett ruckel som höll på att rasa ihop. Fattigvårdsstyrelsen höll tre till sex möten om året.

I protokollsboken antecknades utförligt problem eller ansökan.

De fattiga listades med namn och födelseår. När de dog eller flyttade strök man ett streck över namnet.

I ett beslut från 1863 ansvarade Fattigvårdsstyrelsen för fattigvården i Sveriges socknar vilken löd under kommunalstämman och som på landsbygden ofta utgjordes av en särskild fattigvårdsstyrelse. Antalet ledamöter skulle vara minst tre. Ofta satt kyrkoherden eller en ställföreträdare, med i styrelsen. Det var sällan något bortfall i Odensala efter beslutet att ledamöter som uteblev från mötena skulle böta med två kronor. Pengar som skulle utdelas till de fattiga. De som berördes var människor som föll utanför systemet. De som inte ägde jord, som inte hade anställning eller anhöriga som inte kunde sörja för dem eller som på annat sätt var problematiska.

Eftersom fattigvårdsförordningen från år 1871 var utformad för att begränsa fattigvårdens åtaganden, innehöll den också regler för hur ansvaret skulle delas och vilka skyldigheter som individen hade. Här uppgavs att alla arbetsföra människor skulle arbeta. Det gick således inte att få understöd för den som var arbetslös men arbetsför.

Mannen försörjningsansvarig

Mannen utsågs också, enligt lag, som försörjare för hustru och barn.

Kvinnan var inte försörjningsansvarig för sin make, men däremot för sina barn. På så vis fanns det ett stort ansvar, speciellt inom familjen, att försörja varandra. Mannens ansvar förlängdes ytterligare till att kunna gälla försörjning av svärföräldrar.

Fattigvården hade husbonderätt över den som inte kunde försörja sig enligt dessa bestämmelser vilket innebar att alla eventuella tillgångar tillföll fattigvården. Det innebar också att styrelsen rådde över eventuella arbetsförtjänster och personens arbetsförmåga, något som kunde innebära ytterligare personliga inskränkningar.

Sveriges befolkning under denna period var ca 4 780 000 personer. 1880 bodde 940 200 på landsbygden. Medellivslängden var bland män 53 år och kvinnor 58 år.

Odensala fattigstuga ca 1930. Fotot ur vårt arkiv. Bilden är beskuren.

Uppdrag av många slag

Uppdragen kunde vara att ge bidrag till att betala hyran eller att stugan de bodde i var i ett sådant bedrövligt skick att det regnade in och var dragigt. Barn som behövde kläder, kängor och skolböcker. Det kunde ges bidrag till mat och oskummad mjölk. Årendena kunde gälla föräldralösa barn som skulle omplaceras till fosterföräldrar eller utackorderas. Den som tog minst i ersättning fick ta hand om barnet. Först 1918 förbjöd fattigvårdslagen dessa auktioner.

Skulle någon fattig behöva sjukvård eller placeras på idiotanstalt tog nämnden beslut som gällde kostnaderna för transport, vistelse och mediciner. Frågor rörande barnmorskan, sjukvårdspersonal och fattigstugornas

föreståndare behandlades också av nämnden.

Epidemier inte ovanliga

Epidemier var tämligen vanliga. Det kunde vara scharlakansfeber och difteri men man skulle också ha beredskap vid hotande kolera och koppepidemier som periodvis spreds från Ryssland och Finland. Nämnden utrustade då tillfälliga sjukstugor och skickade lämpliga personer på utbildning i sanering och man inhandlade vaccin. Den sista hjälpen en fattig Odensalabo kunde behöva var kostnaderna för kista och begravning.

Noggranna anteckningar

Vid varje möte, det hölls tre till sex möten om året, antecknades utförligt problemet eller ansökan i protokolls-boken. De fattiga listades med namn

och födelseår. När de dog eller flyttade strök man ett streck över namnet. Man kan läsa om hur mycket de erhållit i kronor eller hur mycket de fått i förnödenheter. Det står oftast ”fattig” i den sista spalten men ibland står det t ex. ”sjuklig”, ”krympling” eller ”blind”.

Renoveringen blev aldrig av

I Odensala fanns 106 fattiga upptagna i protokollet från 1898. Åtta av dem bodde på fattighuset. Det var: Karlssons änka, Anna-Greta, Erik Andersson, Petterssons änka, Nordqvists änka, Johanna Nordström, Wahlbergs änka, extra fattighjonet Fia Andersson. De var mellan 68 år – 85 år och bodde i ett dragit och förfallet hus som flera gånger enligt förslag, skulle renoveras, men inget hände. Den slutsatsen är lätt att dra från protokollet daterat 7 januari 1913:

”På anmaning av provinsialläkaren måste nämnden skaffa en särskild sjukstuga för epidemisjukdomar. Då det inte finns något ändamålsenligt rum att hyra beslöt man att utrymma lilla fattighuset och iordningställa det fortast möjligt. Väggar och golvet ska lagas, dörren tätas och nytt lås ska sättas in. Järnspisen ska rustas om det går, annars bytas ut. Väggar och tak ska målas och strykas. Kammartaket tvättas och strykas.

Nya tapeter och ny papp uppsättes på väggarna. Skafferiet repareras. För verkställandet tillsätts en kommitté”.

Denna renovering verkar inte ha blivit av.

Utdelning av livsmedel

En tid i förväg hölls ett gemensamt upprop i Odensala och Husby om stundande entreprenörsaktion. Den bonde som kunde leverera varorna billigast fick uppdraget.

Utdelningen 1898 hölls den 16 juni klockan tre vid prästgården i Odensala. Förnödenheterna som delades ut var mjöl (råg, vete, korngryn), potatis och sill. På 1900-talet lades fläsk till. Utdelningen hölls till midsommar och jul. Detta ändrades i början av nästa sekel, då de hölls fyra gånger om året. Detta eftersom *”en del inte kunde hushålla med förnödenheterna”*.

Denna gång var det 28 personer som fick ta del av understödet. De åtta från fattighuset var där för att själva ta emot varorna. Tre av dem fick inte något korngryn, sill eller potatis. Johanna fick inte ens vetemjöl som de andra fått. De fick också bara en krona var i penningbidrag medan de andra fick två kronor. Alla varor vägdes och allt antecknades noga i protokolls-boken.

På 1900-talet bytte man ut korngrynet mot havregryn och till påsk fick de boende i fattighuset fem ägg var.

Difteri i Odensala

1898 utbröt difteri i Odensala. I protokolls-boken står att provinsialläkare A Berlin får i uppdrag att verkställa bakteriologiska undersökningar. Han åker runt i tre dagar innan han träffar nämnden för att fatta beslut om hur de sjuka ska tas om hand och hur smittan ska hindras från spridning. 48 fall av difteri konstateras, mest barn. Fem med dödlig utgång, 15 har tillfrisknat och 28 är fortfarande sjuka. Det är inte bra att de vistas i hemmet och riskerar att sprida smittan vidare. Man föreslår därför att småskolan i Harg blir provisoriskt sjukhus. Tretton järnsängar ska införskaffas och lika många filter. Övriga sängkläder får föräldrar och målsmän stå för. En sjuksköterska och ett sjuksköttribräde anställs.

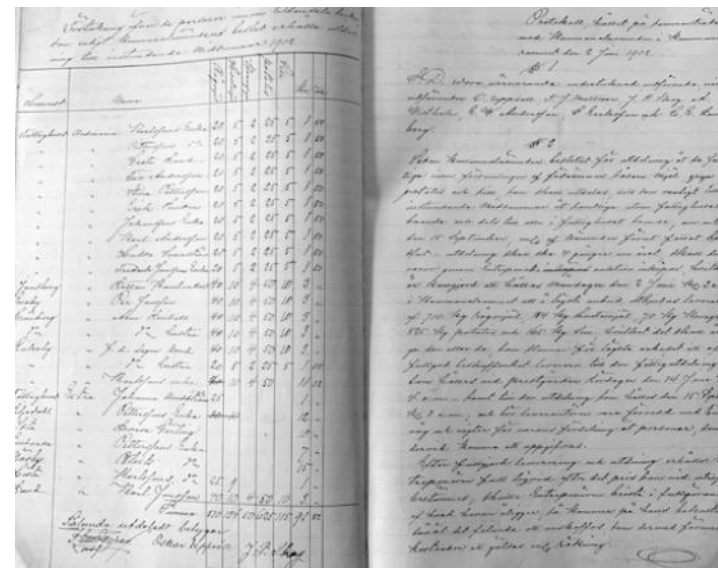
Doktor K Drake besöker sjukstugan två gånger i veckan. Några personer får gå en tvådagarskurs i Stockholm för att lära sig desinfektion. De skulle sedan sanera hemmen och sjukstugan. Telefonförbindelse ordnas också.

Fri bostad och kastved

Den 21 september 1915 berättar protokolls-boken om att lönen till den nya barnmorskan bestämdes till 300 kronor, 2 1/2 famn kastved jämte fri bostad samt ersättning vid förlossning.

Den 3 februari 1916 tar nämnden upp problemet med att det nattetid är svårt att träffa barnmorskan på grund av att hon bor en trappa upp. Man beslutar att anbringa en ringklocka som ska uppsättas vid herr Lundvalls förstugudörr på den västra gaveln på skolhuset.

Marés Lendway

Utdrag ur Odensala socken, Kommunalnämnd Protokoll-bok. Förteckning över fattiga samt ett protokoll från 1902.

(Fler utdrag ur protokolls-boken i nästa nummer av Tidlösan)

En glimt från förr

Jag ögnar igenom Märstanytt från mars 1970. Ett lösnummer kostade då 40 öre (inkl. moms). Man fick mycket info för pengarna i text- och annonsform. Det är ju nästan 50 år sedan, före IT-boomen och alla sociala mediers tid, så konkurrenterna var få.

Första sidan upptas av rubriken "De tu blir ett" och handlar om den kommande kommunsammanslagningen.

"Så har då sammanläggningen av Sigtuna och Märsta blivit ett faktum. Från den 1 jan 1971 blir det en kommun med namnet Sigtuna. Sammanläggningsdelegerade har redan tillsatts och haft två sammanträden. De är delegerade som ska träda i resp. fullmäktiges ställe och besluta i alla frågor med räckvidd över årsskiftet.

Lars Norman på kontoret.

Längst nere i högra hörnet möter vi "ordföranden i sammanläggningsdelegerade hr Wilhelm Watz" blick bakom runda glasögon. På bilden invid småler "ordf. i delegerades arbetsutskott hr Lars Norman" emot oss.

Något baktung text kan man väl konstatera i jämförelse med nutidens tidningsspråk.

Här ett axplock ur övrigt innehåll:

- Bredvid Sätunaskolan blir det 90 nya barnstugeplatser. Barnstugan som ska invigas i juni, kommer också att rymma fritidshem och ett serviceutrymme för de boende på HSB-området.

- Levèns Persienner Diagonalen 3 a annonserar om "Varienn – en svensk världsnyhet"

- Den auktoriserade Husqvarna-representanten i Roserberg uppmanar: "fråga era väninnor om Husqvarna".

- På sid 3 säger man: "Gör edra inköp i det centrala Märsta". Man lockar med goda parkeringsmöjligheter vid butikerna. Detta är en gemensamhetsannons för butikerna

på Stations-, Dal-, Söder-, Central- och Skolgatan samt Sätunavägen.

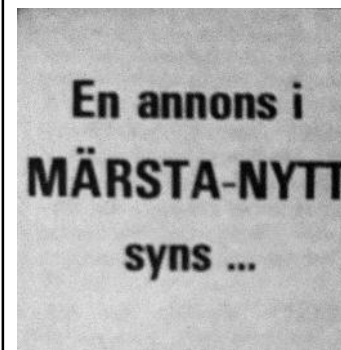
- Ett helt uppslag ägnas åt "Våra damer" med mat och klädtips och en stor bild på "lottorna som visade mode". I bildtexten står det att numera är det inte aktuellt att alla mannekänger ska vara unga och måttktiga. Den äldsta på bilden här är 76 år.

Märstanytt var ju ett annonsblad, som gavs ut av Folkpartiet så många av notiserna har med FP att göra, man kör även lite om idrott men annonserna dominerar.

- Märsta kommun söker en vaktmästare till byggnadskontoret och medverkar också till anskaffande av bostad.

- På sista sidan står en hel del om "Arlandahärvan som började med att man lade beslag på gods som fallit ur trasiga förpackningar för att mot slutet, då antalet stöder ökade lavinartat, urarta till organiserade raider där godset gömdes på arbetsplatsen för att sedan smugglas ut. Man hoppas nu att alla skall hjälpas åt för att återställa förtroendet för "Märstas stolthet och fönster ut mot världen".
Agneta Nilsson

Annonser från Märstanytt 1970

En titt i arkivet

Hembygdsföreningen har ett stort bildarkiv. Där finns foton på både människor och byggnader som har anknytning till vårt område. Där finns insamlade bilder från medlemmar och andra i vårt närområde, men också donerade bilder från Upsala Nya Tidning.

Just nu håller vi på med att utöka det digitala bildarkivet med en donation av Märstabilder som är fotograferade av Hans Kündig. Ständigt utökas arkivet med nya bilder som speglar människorna och livet inom vårt område. Och det är vi förstås väldigt tack-samma för. Vi vill gärna att fler ska kunna ta del av bilderna och arbetar för att göra delar av bildarkivet mer tillgängligt. Ännu är vi inte helt klara över i vilken form detta kan ske.

Men en del bilder kommer säkert att visas upp på hemsidan och här i Tidlösan.

Bilder är fantastiska – säger mer än 1000 ord enligt uttrycket. Och bilder är också ett svårslaget tidsdokument.

Bilden

Året är 1966. Sveriges blivande kung ta studenten vid Sigtuna Humanistiska Läroverk. Bo Höberg blir europamästare i boxning, men förlorar titeln efter bara en månad.

Samuel Agnon, Israel och Nelly Sachs, Sverige delar Nobelpriset i litteratur.

I Sverige kör vi ännu på vänster sida, men förberedelser pågår på alla sätt och vis för att göra den stora förändringen så smidig som möjligt.

Polisen har ritat upp ett något darrigt vägnät på planen utanför polisstationen vid Stationsgatan. Där ska unga få lära sig trafikvett på ett praktiskt sätt. Det är städade unga som polismannen Sören Brandin får instruera. Se bilden.

Pojken i Saaben som trampar på först i kön har vit skjorta och kavaj och sitter elegant avslappnad vid ratten. Flickan där bakom förstås både glad och välkammad. Sören har bajonetten reglementsenligt hängande vid vänster höft, skorna välputsade och båtmössan i rätt stukning.

Men bilden berättar också en hel del annat som kanske inte var i fokus när UNT var på plats för att dokumentera trafikövningen. Titta i pilens riktning så där står en till synes välvårdad Volvo PV trots att Volvo redan fem år tidigare lanserade efterträdaren Volvo Amazon och just år 1966 nästa modell, Volvo 140.

Och nog är det väl både en "Bubbla" och en Saab 96 som skymtar bakom polis Brandin? För Saab är det lite mer än ett år kvar till dess man presenterar den nya modellen Saab 99. Den visades upp för pressen i november och av någon anledning som jag ännu inte kan förstå, fick jag uppdraget att för UNT:s räkning provköra den nya modellen. Väldigt hedrande förstås för någon som bara haft "lappen" i ett par år.

Långt bort i skogen skymtar Märstas gamla vattentorn som fick stå kvar där på kullen fram till februari 1992.

Jan-Peter

Från och med detta nummer kommer vi att följa Sven Erikssons förfäder i vår hembygd. Det hela tar sin början på 1720-talet och kommer att fortgå ungefär 200 år. Här är ett exempel på hur man genom forskning kan gå tillbaka i sin historia som är en del av vår svenska historia.

Min härkomst Ett stycke släkthistoria från Odensala

Under somrarna i min barndom vistades jag och min mor på gården Veda i Odensala. Gården hade min farfar och farmor köpt 1939.

En gård som låg mitt i skogen mellan Odensala och Vidbo. Farfar hann jag bara träffa när jag var mycket liten, han gick bort 3 år efter det jag kommit till världen, 1949.

Farmor hann jag umgås med ända upp i tonåren, hon gick bort 1965.

Min farfars, farfars, farfars, farfars, far. (9 generationer)

Den börjar med en hjälte Matz Gröndal som föddes den 21 september 1727 i torpet Gröndal på gården Hargs ägor i Odensala. Han föräldrar hette Eric Andersson och Brijta Andersdotter. Så utformade man efternamnen på den tiden (patronymikon). Eric var son till en Anders vars efternamn vi inte vet och Brijta var dotter också till en Anders. De var således inte syskon. Bägge är troligen födda i slutet på 1600-talet.

Farfar var född och uppväxt i trakten men farmor kom från Sundsvall. Jag satt ofta och lyssnade på hennes historier från ungdomen. Det var så spännande saker hon kunde berätta om så jag satt tyst som en mus. Det var nog där mitt intresse för historia började. Det blev aldrig av att skriva ner något varför det får bli en historia via kyrkböckerna.

De bodde i en liten torpstuga när han föddes och hade det säkert mycket fattigt. Huset är sedan länge rivet men jag har sett grundstenarna. Stort var det inte så det var kanske orsaken till att han blir soldat.

År 1747 när han är 20 år gammal, söker han tjänst som indelt soldat i Upplands Regemente, Hundra Härads Kompani i grannsocknen Husby-Ärlinghundra och får tjänsten. Eftersom han nu har fått en inkomst och bostad på Husby bys ägor så törns han gifta sig. Förmodligen har han

spanat in tjejen och skapat en relation. Catharina (Cajsa) Mattsdotter heter hon. Hon är född 23 maj 1723 i Ekilla, Husby-Ärlinghundra. Hon kommer att ge honom 5 barn, Karin, Erik, Margareta, Matts och Jan. Ekilla är numera en stadsdel i Märsta.

Som soldat deltog han regelbundna övningar på Polacksbacken i Uppsala. Tiden i mellan brukade han soldatorpet han fått för deras överlevnad. Det var hans lön, pengar fick han inte så mycket.

Infanteriförbandet Upplands Regemente använde Polacksbacken som lägerplats, kasern och övningsområde från 1680-talet. Flera tänkbara förklaringar till namnet Polacksbacken finns, men alla har med förekomsten av polska soldater i Uppsala under 1500-talet att göra. (Källa: UNT 7 januari 2018).

Under min tid så gjorde man värnplikt och lärde sig försvara Sverige. På den tiden hade man ett indelningssystem där man indelade Sverige i rotar. Det vill säga att antal gårdar stod för en soldats försörjning och bostad.

Det var kung Karl XI som 1682 - 83 genomförde beslut om indelningsverket som byggde på idéer redan från Gustaf Vasas tid. Avsikten var till att få till stånd en fast armé, ständigt beredda att rycka ut i krig. (Källa: Soldattorp i Uppland/ Kristina Berglund).

Vad fick då Matz vara med om?

I soldatregistret för Uppland finner följande noteringar:

Kommenderad till Pommern 1759, kommenderad till Grenadjärbataljonen (granatkastare) 1761, noteras 1777 som svagsynt. Får avsked med underhåll. Bevistat Pommerska kriget och vid flera ”ataquer”, attacker och visat sig gunstig. Han gjorde alltså bra ifrån sig.

Det kan nämnas att Pommerska kriget pågick 13 september 1757 till 22 maj 1762.

Det med krig var inte bra. Mannen var borta och hustrun fick både sköta barnen och odla marken. Nåja 1777 anses han inte klara av strapatserna. Han har 30 års tjänst bakom sig, fyllt 50 år och fått dålig syn. Han avskedas med ett underhåll från Svea riket.

De får 10 år tillsammans. 24 juli 1787 dör Catharina i kräftan (cancer). Hon har säkert mått dåligt en tid men inte vetat vad det kan vara. Matz har anställt en hushållerska som hjälp i hemmet Maria Andersdotter heter hon. Hon är född i Alsike 30 mars 1732. Matz behöver hjälp i torpet och Maria är skötsam och arbetsam varför tycke uppstår. Förmodligen två själar som behöver varandra. De gifter sig 20 februari 1788. Åter ordning på torpet.

De får 8 år tillsammans, 25 juli 1796 dör Maria i hetsig feber. Åter står Matz utan sällskap i livets mödor. Men tre år senare så gifter han sig med Christina (Stina) Hindriksdotter den 14 maj 1799. Hon är född 1759 på Fröslunda, Uppsala län. En åldersskillnad på 32 år. Det kanske inte var så nyttigt men kärleken tar sin egen väg.

Matz dör den 21 april 1800 av ålderdoms bräcklighet på sitt soldattorp. Den 27 april 1800 begravs han på Husby-Ärtinghundra kyrkogård.

Barnen var sedan länge utflugna. På den här tiden fick man börja arbeta från tidig ålder. Först som lilldräng med att valla kor men varefter man blev äldre så fick man tyngre uppgifter. De har varit svåra att följa alla men näst yngste sonen Matts finner vi på torpet Elgesta Wretar.

Min farfars, farfars, farfar.

Torparen Matts Mattsson född 16 mars 1756 i Husby-Ärtinghundra. En fru har han funnit, Greta Pehrsdotter född 1 maj 1753 i Husby-Ärtinghundra. Han har varit dräng i Norrsunda, 1778 – 1780, dräng hos Pehr Olsson i Rolsta, det var nog här han hittade Greta vars far var bonden Pehr Jansson i Arenberga. Åren 1780 – 1781 dräng hos bonden Anders Andersson i Tomta och slutligen 1781 – 1784 dräng hos Lars Jansson i Måby. Greta har under tiden

bott kvar på gården i Arenberga. På Elgesta Wretar förenas deras liv 1784. Arenberga är numera en stadsdel i Märsta.

Den 10 juli 1784 föds det första barnet Cajsa och det andra barnet Anna kommer den 31 augusti 1788. Den 13 februari 1789 dör Greta i vattusot (ödem). Hon begravdes på Husby-Ärtinghundra kyrkogård. Fem år av lycka fick de innan farsoten slog till.

Fortsättning följer i nästa nummer!

Längtan till sommaren

I mörka november är det väl inte fel att längta till sommar, sol och bad. Här promoverar fritidsnämndens ordförande Harald Ivarsson en duktig simmare vid Arlandabadet. Bilden är från 1968.

Busstrafik Arlanda

När jag började min bussförarkarriär på bussgaraget i Råsta hösten 1981, tillhörde vi alla i Stockholms län, Storstockholms Lokaltrafik (SL).

På Råstagaraget var busstrafiken till Arlanda flygplats stationerad och vi körde från Vasagatan och Brommaplan till flygplatsen samt även personalturer direkt till SAS-hangaren. Minns jag rätt var det två avgångar från Vasagatan och Brommaplan klockan 07.20 och 07.30 och från SAS-hangaren klockan 16.22 och 16.30. De flesta brukade åka med 16.22-turen. Dessa bussar gick inte via terminalerna som då hette Utrikesterminalen och Inrikesterminalen.

Bussarna var Volvo med olika karosser.

Volvobussen är en Ikarus och med SL:s beteckning H 51.

RÄTTELSE

I Birgit Larssons artikel i Tidlösan nr 3 blev det ett fel. Sten-Sture heter Bengtsson i efternamn och inget annat.

De äldsta av märket Ikarus, en bussbyggare från Ungern. De hade halvautomatisk växellåda med hög- och lågväxel även kallad Norrlandsväxel. De var höga och lite smala och de svajade när det blåste. Vi kallade dem självklart för Svajmasten.

De nyare var silverfärgad. Vi kallade dem för Silverfemman. På Råsta fanns 10 stycken av den modellen. Bussen tillverkades av H Höglunds karosserifabrik i Säffle som ägdes av Volvo. Jag var med och körde dessa ett par år på 1980-talet. Våren 1990 började jag att köra i Märsta och då blev det linje 583 med flera linjer till flygplatsen. Men det är en helt annan historia.

Bo Klang

Bussen med "Säfflekaross" och med SL:s beteckning H 5

Trevligt så det förslår!

Folkdans hör verkligen till traditionen på hembygdens dag. Denna gång dansade både Knivsta Folkdanslag och Märsta Folkdansgille vid olika tillfällen under dagen.

Hembygdens dag 2019 blev en trevlig tillställning i traditionell tappning. Täppavallen fylldes av diverse trevlighet, många använde Hembygdsföreningens nya bord och blå-vita tak. Vädret var också trevligt och många besökare trivdes.

En nyhet för året var att Sigtunaortens biodlare fanns på plats för att visa upp bikupor, provsmaka honung och delta i en tipsrunda. Det var ett led i firande av Sveriges biodlares riksförbund 100-årsjubileum.

Monica Paleologos gräddade väfflor i Torpet. När dagen var slut var också det tomt i bunken med väffelsmet.

I torpet serverades väfflor med sylt och grädde och i magasinet kunde hugade spekulanter lägga ett bud på fina loppissaker. Kaffeservering och varm korv med bröd hade en strykande åtgång.

Som traditionen bjuder började dagen med friluftsgudstjänst och fortsatte med folkdans i dubbel tappning.

Vid Hembygdens dag invigdes de nya paviljongerna. Denna gång behövdes de inte för någon otrevlig nederbörd.

Trubaduren Roffe Larsson framförde däremellan en rad slagdängor från scenen.

Helt enkelt en trevlig dag!

Roffe Larsson drog den ena hiten efter den andra från scenen på Täppavallen.

Sigtunaortens biodlare bjöd på honung och kunskaper kring biodling.

Allsång

Ingemar Adén ledde allsången i Husby skola.

En skara sångsugna människor kunde tillfredsställa sitt allsångsbehov en söndag i mitten av oktober. Hembygdsföreningen tillsammans med Musik för alla stor som arrangerar av allsången i Husby skola. Ingemar Adén var den som med gitarren på magen såg till att alla sjöng någorlunda samma sång. De populära låtarna avlöste varandra i aldrig sinande ström. Från Flottarkärlek till Pärlporten.

Nya medlemmar:

Följande medlemmar hälsas välkomna till vår förening:
Lars Kihlblom, Gustafsberg,
John Grybäck, Märsta,
Johan Grybäck, Saltsjö-Boo.

Öppet arkiv

Bilder från förr i tiden tycker många är spännande och intressant. Under en söndags-eftermiddag inbjöd Hembygdsföreningen medlemmar och andra att titta in i fotoarkivet.

Det blev många glada kommentarer när välkända miljöer och människor virvlade förbi på duken.

Nästa gång med ett nedslag i arkivet blir den **2 februari 2019** då i något mer organiserad form.

”Det var bättre förr”

Söndagen den 2 februari 2020 klockan 15.00 i Husby skola
Märstabilder och minnen från en förgången tid.
Fritt fram att berätta egna historier och händelser från förr. Kaffeservering

Årsmöte

Söndagen den 8 mars 2020 klockan 15.00 i Husby skola

Mer information kommer i nästa nummer av Tidlösan, men boka in datumet redan nu!

Facit hjärngympa:

Anne Todorslast = Lotta Andersson
Karin Ramnefan = Marianne Frank
Sandor Spendere = Peder Andersson
Pat Mjalnere = Jan-Peter Alm
Stina Glosanen = Agneta Nilsson
V. Snesnovsen = Sven Svensson
Sten Borflund = Ulf Berndtson
Det vill säga nuvarande styrelsen i hembygdsföreningen

E-postadress: marstahembygd@gmail.com
Hemsidaadress: www.hembygd.se/husbyarlinghundra
Facebook: **Husby-Ärtinghundra Märsta hembygdsförening**
Postadress: **Husby kyrkby 142, 195 91 Märsta**

Söndagen den 24 november kl 15.00 är du välkommen till Husby skola för att tjuvstarta advent

Då blir det ett Advent-event som innehåller

Servering av:

- Glögg
- Skinka
- Köttbullar mm
- Dopp i grytan
- Kaffe och pepparkakor

Underhållning och allsång

Pris 80:-/person

Välkommen!

Anmälan till Marianne Frank **senast 21 nov** på tel 070-6531401, eller e-post marikurres@telia.com. För att kunna genomföra detta arrangemang krävs minst 25 anmällda

KALENDARIUM

24 november kl 15.00 tjuvstart av advent i Husby skola

2 februari 2020 kl 15.00 "Det var bättre för". Plats: Husby skola

8 mars 2020 kl 15.00 Årsmöte. Plats: Husby skola

Styrelsen sammanträder i regel första måndagen i månaden.

Hör av gärna av dig!

Tidlösan önskar alla läsare en
God Jul och ett Gott Nytt År
2020

